

ΒΙΒΛΙΟ ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Κριτική: «Γλωσσοδέτες» του Μάκη Τσίτα και της Ράνιας Μπουμπούρη

TETRAGWNO Team — Μάι 22, 2023

Κοινοποίηση

0

Κριτική από την **Νίκη Σαλπαδήμου** για το βιβλίο «**Γλωσσοδέτες**» του Μάκη Τσίτα και της Ράνιας Μπουμπούρη, που κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Ψυχογιός.

Στις παλιότερες εποχές, τότε που δεν υπήρχαν ακόμη πολλά από τα σημερινά αγαθά ούτε για τους μεγάλους ούτε για τα παιδιά, έπρεπε να βρεθεί τρόπος, για να περάσουν όμορφα και διασκεδαστικά τον ελεύθερο χρόνο τους. Να χαρούν με κάτι, χωρίς να είναι απαραίτητη η παρουσία αντικειμένων, ένα εύκολο παιχνίδι για μικρούς και μεγάλους. Κάποιος από τους προγόνους μας είπε ν' ανακατέψει λέξεις και συλλαβές, ζώα, ανθρώπους και πράγματα και μ' αυτό το ανακάτεμα έφτιαξε τους γλωσσοδέτες. Οι γλωσσοδέτες είναι παιχνίδι διασκεδαστικό αλλά και παιδευτικό, που δεν ακονίζει μόνον τη γλώσσα αλλά και το μυαλό και κυρίως τη μνήμη. Όλοι οι μεγάλοι παιδαγωγοί έχουν γράψει στις μελέτες τους για τη μεγάλη αξία του παιχνιδιού και την πολύπλευρη προσφορά του στο παιδί.

Τότε, λοιπόν, τους παλιούς καιρούς, η κάθε οικογένεια μαζευόταν τα βράδια, του χειμώνα κυρίως που η νύχτα είναι πολύ μεγάλη, γύρω από το τζάκι ή την ξυλόσομπα, μέχρι να έρθει η ώρα του ύπνου. Τι θα έκαναν όμως μέχρι να έρθει η ώρα να χωθούν στα κρεβάτια τους; Δεν υπήρχε η τηλεόραση για να προσελκύσει μικρούς και μεγάλους στις ιστορίες της, όπως γίνεται σήμερα. Οι γλωσσοδέτες ήταν ένας πολύ καλός τρόπος, να διασκεδάσουν μεγάλοι και μικροί και τα παιδιά να συναγωνιστούν με τ' αδέρφια τους, ποιος θα έπαιρνε την πρωτιά.

Τον γλωσσοδέτη, αν ήταν καινούριος, τον έλεγε πρώτα κάποιος μεγάλος της παρέας και παρακινούσε έπειτα τα παιδιά να πάρουν μέρος και να δοκιμάσουν τις δυνατότητές τους. Η πρόσκληση δεν απευθυνόταν μόνον στα μεγαλύτερα παιδιά αλλά και στα μικρότερα. Ήταν και μια πρόκληση για τους συναγωνιζόμενους να κατορθώσουν να τα βγάλουν πέρα μ' έναν δύσκολο γλωσσοδέτη. Ήταν θέμα γοήτρου, κυρίως αν η παρέα αποτελούταν από συνομηλίκους, γιατί κανένας δεν καταδεχόταν να φανεί κατώτερος των περιστάσεων, να φανεί ανάξιος να πει σωστά έναν γλωσσοδέτη.

Τα λάθη τους προκαλούσαν γέλια σε όλη την παρέα, όταν η γλώσσα μπερδευόταν κι έλεγε διαφορετικές συλλαβές ή και γράμματα απ' αυτά που είχε ο γλωσσοδέτης. Όταν μάλιστα ο γλωσσοδέτης έπρεπε να ειπωθεί γρήγορα, τότε το γλωσσομπερδεμα ήταν αναπόφευκτο. Δεν είναι καθόλου εύκολο να πει κανείς: «Άσπρη πέτρα ξέξασπρη κι απ' τον ήλιο ξεξασπρότερη» ή «Πάγκος δίπαγκος, τρίπαγκος, τετραδοταβλόπαγκος». Ίσως να φαίνεται εύκολο όταν το διαβάζει κανείς, αλλά είναι εντελώς διαφορετικά όταν το λέει. Κι όμως ο κάθε παίχτης ήθελε να συμμετάσχει σ' αυτή την πρόκληση, να δοκιμάσει την ταχύτητα της γλώσσας του, να τεστάρει τη μνήμη του, να δείξει την αξιοσύνη του στα δύσκολα. Αλλά και οι μεγάλοι, γονείς, παππούδες, θείοι, τις παλιότερες εποχές οι οικογένειες ήταν μεγάλες, καμιά σχέση με το σήμερα, παρακινούσαν τα παιδιά να προσπαθήσουν και να μην τα παρατούν με την πρώτη δυσκολία.

Οι συγγραφείς Μάκης Τσίτας και Ράνια Μπουμπουρή με το βιβλίο τους «Γλωσσοδέτες» μας προκαλούν ν' ακονίσουμε τη γλώσσα μας και να δοκιμάσουμε να πούμε γρήγορα και σωστά: «Ο γιος του Ρουμπή του Ρουμποκομπολογή, βγήκε να ρουμπέψει, να κουμπέψει, να ρουμποκομπολογέψει και τον πιάσαν οι ρουμπήδες, οι κουμπήδες, οι ρουμποκομπολογήδες», χωρίς να δεθεί κόμπος η γλώσσα μας. Είναι βέβαιο ότι τα παιδιά θα τους βρουν πολύ διασκεδαστικούς και εκτός από τη γλώσσα τους θ' ακονίσουν και τη μνήμη τους. Γιατί αν δεν βοηθήσει η μνήμη, πώς θα πει η γλώσσα τον γλωσσοδέτη;

Οι γλωσσοδέτες είναι μέρος της παράδοσής μας, τρόπος διασκέδασης των γιαγιάδων και προπάππων μας και των δικών τους προπάππων, όπως είναι τα τραγούδια, ο χορός, τα παραμύθια, τα έθιμα και δεν πρέπει να ξεχνάμε όλα όσα έχουν σχέση με το παρελθόν μας. Στο παρελθόν οι άνθρωποι έχτισαν το σήμερα και οι σημερινοί θα χτίσουν το μέλλον. Το παρελθόν είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο χτίζουν οι νεότεροι τα δικά τους ευρήματα.

Το βιβλίο εκτός από το εξαιρετικό του περιεχόμενο κοσμείται και με πολύχρωμες εικόνες διά χειρός Ανδριάνας Ρούσου. Ο κάθε γλωσσοδέτης συνοδεύεται και από την ανάλογη εικόνα ζώου, πράγματος ή προσώπου. Η κυρία Ρούσου δεν ζωγράφισε απλώς εικόνες για το βιβλίο, αλλά πρόσεξε κάθε λεπτομέρεια, που θα αναδείκνυε το κείμενο και θα μαγνήτιζε την προσοχή και το ενδιαφέρον του αναγνώστη στο σύνολο αλλά και στα επιμέρους τμήματα, για ν' αναπλάσει κι εκείνος με τη φαντασία του τις δικές του εικόνες.

Πολύ ενδιαφέρον παρουσιάζει και το τελευταίο μέρος του βιβλίου, που φέρει τον τίτλο: «Ελάτε να παίξουμε», και το επιμελήθηκε η εκπαιδευτικός Δήμητρα Ρουσέλη. Κανένα παιδί δεν μπορεί ν' αντισταθεί στο παιχνίδι, ακόμη και σε εκείνο που παίζεται με μολύβι και χαρτί. Σ' αυτά τα παιχνίδια απαιτείται παρατηρητικότητα, προσοχή και επιμονή, ώστε ο παίκτης να σημειώσει το σωστό. Το παιδί πρέπει να μάθει να προσπαθεί και να μην τα παρατά στην πρώτη δυσκολία ή να καταφεύγει στις λύσεις, που έχει στο τέλος το βιβλίο για επιβεβαίωση και όχι για χρήση.

Το βιβλίο μπορούν να το διαβάσουν και οι μεγάλοι. Είναι μια καλή ευκαιρία να δουν, αν η μνήμη τους είναι ενεργή και αν έχει κάπως ατονήσει να την εξασκήσουν με τους γλωσσοδέτες.